

Posudek vedoucí diplomové práce

Jméno diplomantky:	Hana Treutlerová
Téma diplomové práce:	Nabytí podílu ve společnosti s ručením omezeným od neoprávněného
Rozsah práce:	47 stran vlastního textu (počet znaků vlastního textu dle diplomantky 121 481, dle mého zjištění 121 900)
Datum odevzdání práce:	12. 11. 2019 tištěná i elektronická verze

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Nabytí podílu ve společnosti s ručením omezeným od neoprávněného je tématem vysoce aktuálním. Důvodem je skutečnost, že s účinností občanského zákoníku z roku 2012 přestal být podíl jinou majetkovou hodnotou a stal se věcí v právním smyslu. Vzhledem k tomu, že občanský zákoník z roku 2012 souhrnně upravil v rámci věcných práv institut nabytí vlastnického práva od neoprávněného, je velmi důležité zkoumat, zda, resp. za jakých podmínek je tento institut aplikovatelný na podíl ve společnosti s ručením omezeným. Tématu se sice doktrína věnuje, nelze však mít všechny otázky s ním související za vyřešené. Zkoumaná otázka má i velký význam pro praxi, neboť společnosti s ručením omezeným patří mezi nejpočetnější formu obchodních korporací a rovněž převody podílů v nich jsou nejčastějšími případy změn v osobách společníků.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody).

Téma je z hlediska úrovně teoretických znalostí vyžadovaných pro jeho zpracování středně obtížné. K řádnému zpracování je vyžadována výborná orientace nejen v právu obchodních korporací, nýbrž i ve věcných právech, rovněž je nezbytné kritické myšlení i teoretické znalosti v oblasti právní argumentace. Komparace se zahraniční úpravou je žádoucí. Diplomantka se o ni však nepokusila.

3. Formální a systematické členění práce

Diplomantka vymezila dvě klíčové otázky, na něž by diplomová práce měla přinést odpověď. Předmětem práce je zkoumání otázky, zda lze nabýt podíl ve společnosti s ručením omezeným převodem od neoprávněného, a to jak nevtělený podíl, tak i kmenový list. Odpovědi na tyto dvě základní otázky diplomantka hledá prostřednictvím dílčích otázek, jejichž rozboru se věnuje v jednotlivých kapitolách. Jde o tyto otázky: obecné předpoklady nabytí vlastnického práva od neoprávněného, vymezení podílu jako předmětu právních vztahů, význam dobré víry obecně v právu, a zvláště u institutu nabytí vlastnického práva od neoprávněného, a konečně význam principu materiální publicity pro zkoumaný institut nabytí vlastnického práva od neoprávněného. V závěru práce se diplomantka pokouší o kritické zhodnocení právní úpravy *de lege lata* a o předložení návrhů *de lege ferenda*. Chválím vymezení konkrétních klíčových

otázek, na něž diplomantka zaměřila pozornost. I strukturu práce považuji za vhodně zvolenou, byť ji vždy diplomantka nenaplnila potřebným obsahem (za nedostatečně zpracovanou považuji např. posledně zmiňovanou kapitolu).

4. Vyjádření k práci

Diplomová práce je zpracována přes výtky uvedené v posudku na slušné úrovni. Diplomantka prokazuje v zásadě dobrou orientaci v nauce i judikatuře, dokáže formulovat podstatné otázky, utřídit k nim formulované názory a předejít i své vlastní. Některé důležité otázky ale pomíjí, což má vliv na přesvědčivost, resp. úplnost předkládaných závěrů. Za základní otázku, kterou diplomantka neřeší, považuji otázku, zda je institut nabytí od neoprávněného aplikovatelný na nehmotné věci, např. na pohledávku. Lze nabýt pohledávku od neoprávněného? A pokud nikoli, proč podíl ano? V čem se případně pohledávka a podíl liší, aby bylo možné ospravedlnit rozdílný přístup?

Dále si dovoluji učinit několik dílčích obsahových poznámek, které ale nemají vyčerpávající charakter:

Na str. 6 diplomantka komparuje současnou právní úpravu nabytí od neoprávněného s právní úpravou obsaženou v obchodním zákoníku, výslovně nezmiňuje základní rozdíl ve věcném působnosti nad rámec současného dělení věcí na hmotné a nehmotné. Bylo možné aplikovat úpravu nabytí od neoprávněného podle obchodního zákoníku na nemovité věci?

Na str. 26 diplomantka uvádí, že základním měřítkem pro posuzování dobré víry bude ustanovení § 4 obč. zák. Lze uvažovat i o aplikaci § 5 obč. zák.? Může vlastnické právo od neoprávněného nabýt i podnikatel?

Diplomantka na str. 29 s odkazem na P. Hampla uvádí, že obchodní rejstřík je „veřejnou jednotící evidencí všech právnických osob“. Zapisují se do obchodního rejstříku opravdu všechny právnické osoby?

Na str. 30 diplomantka uzavírá, že obchodní rejstřík je evidencí osob, nikoli věcí, a proto jej nelze považovat za veřejný seznam ve smyslu § 1109 obč. zák. Tento závěr považuji za nedostatečně vyargumentovaný. Diplomantka se totiž vůbec nezabývala tím, že v rámci evidence společností s ručením omezeným jsou v obchodním rejstříku evidovány i podíly, a tudíž se vůbec nezabývala otázkou, zda lze na obchodní rejstřík, pokud jde o údaje evidované o podílech, hledět jako na veřejný seznam. Teprve, pokud by tuto otázku diplomantka dostatečně zanalyzovala, mohl by být její závěr o charakteru obchodního rejstříku ve vztahu k podílům přesvědčivý.

Z textu na str. 36 vyplývá, že obratem „věci nabyté v rámci běžného obchodního styku“ diplomantka rozumí předměty, s nimiž podnikatel běžně obchoduje. Vymezuje takto běžný obchodní styk doktrína a judikatura? Jak má třetí osoba poznat, s kterými předměty podnikatel běžně obchoduje?

Proč si diplomantka myslí, že k nabytí podle § 1109 písm. e) obč. zák. není potřeba převodní smlouva?

Tvrzení na str. 39 v prvním odstavci by si zasloužilo hlubší rozbor. Obdobně kap. 4.3 je velmi krátká a závěry v ní obsažené by si zasloužily detailnějšího zdůvodnění.

Pasáž pojednávající o materiální publicitě na str. 42 není formulována přesně, ani srozumitelně. Závěry o ochraně skutečného vlastníka prostřednictvím principu materiální publicity se zdají být málo přesvědčivé. Úvahy o významu materiální publicity by diplomantka při obhajobě měla vysvětlit.

Závěry ve vztahu ke kmenovému listu na str. 44 se jeví jako nedostatečně podložené. U obhajoby by měla diplomantka prohloubit argumentaci, na jejímž základě k těmto závěrům dospěla.

5. Kritéria hodnocení práce

a) splnění cíle práce

Diplomantka si vytkla za cíl analyzovat dvě sporné otázky související s nabytím podílu ve společnosti s ručením omezeným od neoprávněného (nabytí nevtěleného podílu i nabytí kmenového listu). Tento cíl se jí podařilo v zásadě naplnit (výhrady viz výtky obsažené v tomto posudku). Kmenovému listu však diplomantka nevěnovala tolik pozornosti jako nevtělenému podílu, takže závěry, které ve vztahu k němu předkládá, se nejeví jako dostatečně vyargumentované. Místy mám i pochybnosti o tom, zda si diplomantka uvědomuje základní vlastnosti cenného papíru, kterým kmenový list je. Proto se mi jeví překvapivým její tvrzení v závěru práce na str. 47 při nabytí kmenového listu bude dobrověrnost nabyvatele téměř vyloučena. Tento její názor zasluhuje bližšího vysvětlení při obhajobě.

b) samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství

Nepochybuji o tom, že diplomová práce byla vypracována diplomantkou zcela samostatně.

c) logická stavba práce

Práce je vyjma úvodu a závěru rozdělena do pěti kapitol. První kapitola je věnována základnímu vymezení podmínek převodu nevtěleného a vtěleného podílu. Druhá kapitola se zabývá obecně institutem nabytí vlastnického práva od neoprávněného. Třetí kapitolu diplomantka zaměřuje na zkoumání dílčích otázek v souvislosti se základní otázkou nabytí podílu od neoprávněného, a to podílem jako předmětem právních vztahů, dobrou vírou a evidencí podílů v obchodním rejstříku. Navazující čtvrtá kapitola se již snaží propojit obecné závěry ze druhé kapitoly se zvláštními závěry z třetí kapitoly a u jednotlivých případů nabytí vlastnického práva od neoprávněného zhodnotit, zda je zákonná skutková podstata aplikovatelná i na podíl a s jakým výsledkem. V páté kapitole se diplomantka věnuje zhodnocení platné právní úpravy a návrhům *de lege ferenda*. Tato kapitola však mohla být zpracována podstatně důkladněji, než byla. V zásadě jde jen o načrtnutí úvah bez hlubší argumentace.

Diplomantka v úvodu dostatečně zdůvodnila, proč práci uspořádala výše uvedeným způsobem. Jednotlivé kapitoly na sebe v zásadě navazují. Strukturu práce tak považuji v zásadě za dobře vystavěnou.

d) Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací

Použité zdroje jsou v zásadě reprezentativní, pokud jde o české zdroje, přesto mohla diplomantka využít více pramenů k dokreslení vlastního textu. Např. na str. 4 diplomantka zmiňuje, že úprava převoditelnosti podílu ve společnosti s ručením omezeným je dispozitivní, což mohla doložit i odkazem na relativně nedávné rozhodnutí Nejvyššího soudu, v němž byl tento závěr potvrzen, a které bylo následně publikováno tzv. zelené sbírce. Na téže straně se pak diplomantka stručně zabývá účinky převodu podílu vůči společnosti, aniž opět zmiňuje významné soudní rozhodnutí zabývající se rozdílem mezi účinky převodu podílu *inter partes* a vůči společnosti. Ze zahraničních zdrojů diplomantka vůbec nečerpá.

Jde-li o dodržení zásad odborné práce se zdroji, práce vykazuje následující pochybení. Některé případy citací jsou nestandardní, např. dílo citované v pozn. 11 diplomantka cituje způsobem příznačným pro kolektivní díla, ač jde o dílo jediného autora. U některých citací diplomantka sice uvádí konkrétního autora konkrétní pasáže, nikoli však vedoucí autorského kolektivu (např. pozn. 23). Navíc nevolí při citování kolektivních děl jednotný přístup – např. v pozn. 28 a 29 odkazuje na stejné dílo a poprvé uvádí vedoucího autorského kolektivu s dodatkem a kol. a podruhé s dodatkem et al. U některých pramenů chybí odkaz na konkrétní stranu (např. pozn. 34 či 81). U některých elektronických zdrojů chybí údaj o dni citace (např. pozn. 87). U některých citací chybí odkaz (např. u názoru J. Dědiče a J. Lasáka na str. 30 dole).

Poznámkový aparát je přiměřeně rozsáhlý (123 poznámek) a v zásadě funkční (viz výše uvedené výtky). Chválím, že diplomantka nezapleveluje poznámkový aparát prostými odkazy na zákonná ustanovení.

e) hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Předloženou práci považuji po obsahové stránce za v zásadě zdařilou. Práce není popisná, snaží se o analýzu vybraných sporných otázek a souhrnné kritické zhodnocení stávající právní úpravy. Argumentace však není vždy dostatečně přesvědčivá (viz vyjádření k práci), některé závěry jsou jen předneseny bez odůvodnění (např. úvaha o zveřejňování informací o řízeních na str. 45).

f) jazyková a stylistická úroveň

Jazyková a stylistická úroveň textu je dobrá. Vyjadřování diplomantky je až na výjimky srozumitelné a přesné. Jako příklad nižší srozumitelnosti textu uvádím poslední odstavec na str. 31, z něhož není patrné, co jím diplomantka v návaznosti na předchozí text chtěla vyjádřit, resp. jakou souvislost má daný text s řešenou otázkou. Rozpaky budí i první odstavec na str. 38.

Co se týče případných nepřesností, lze zmínit tvrzení na str. 5 o tom, že úprava nabytí od neoprávněného byla přejímána z občanského zákoníku z roku 1950 ve všech právních úpravách až do roku 1991, kdy byla novelou občanského zákoníku z roku 1964 zrušena. Upravoval občanský zákoník z roku 1964 po dobu své existence institut nabytí podílu od neoprávněného? Další nepřesností je tvrzení diplomantky na str. 7 ve vztahu k § 1110 obč. zák., z něhož není vůbec patrné, že se dané zákonné ustanovení uplatní jen ve vztahu k použitým movitým věcem.

Z nedostatků formálního rázu lze zmínit i následující. Poznámka pod čarou je věta, a tudíž musí začínat velkým písmenem a končit tečkou, což není vždy splněno (např. pozn. 12). Není vhodné používat zkratky právních předpisů bez vazby na konkrétní zákonné ustanovení (např. str. 7). Odkazy se píší až za interpunkčními znaménky (např. pozn. 7). Cizojazyčné výrazy se píší v odborných textech většinou kurzívou (např. str. 5).

g) úprava práce (*text, grafy, tabulky*)

Úprava práce je standardní.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

K zodpovězení při obhajobě předestírám diplomantce k zamyšlení otázky předestřené výše.

7. Závěrečné hodnocení

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě

Posuzovaná práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Navržený klasifikační stupeň

Předběžně navrhuji ohodnotit diplomovou práci za podmínky úspěšné obhajoby známkou velmi dobře. Konečné hodnocení závisí na rozhodnutí komise v návaznosti na průběhu obhajoby.

V Praze dne 16. prosince 2019

JUDr. Kateřina Eichlerová, Ph.D.
vedoucí diplomové práce